

УДК 657.42

В. В. Покин'череда,
к. е. н., доцент кафедри обліку та оподаткування,
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ, м. Вінниця

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ОСНОВНИМИ ЗАСОБАМИ ПІДПРИЄМСТВА

V. Pokynchereda,
Ph.D. in Economics, Assistant Professor, Department of Accounting
and Taxation, Vinnytsia Institute of Trade and Economics of KNUTE, Vinnytsia

ACCOUNTING AND ANALYTICAL SUPPORT FOR THE MANAGEMENT OF FIXED ASSETS OF THE ENTERPRISE

У статті проаналізовано динаміку наявності та стану основних засобів на підприємствах України, виявлено негативні тенденції, пов'язані з управлінням процесами формування, використання та відтворення основних засобів. На основі опрацювання навчально-наукової літератури систематизовано підходи вчених-обліковців до визначення поняття "обліково-аналітичне забезпечення" та визначено місце і роль функцій обліку та аналізу в системі управління основними засобами підприємства. Встановлено, що ефективне управління основними засобами підприємства можливе за умови формування своєчасного та достовірного інформаційного забезпечення, що генерується обліковою та аналітичною системами підприємства. З метою забезпечення оперативності прийняття управлінських рішень щодо використання та відтворення основних засобів підприємства запропоновано механізм формування обліково-аналітичного забезпечення на основі виокремлення та обґрунтування інформаційно-комунікаційних зв'язків між системами бухгалтерського обліку та економічного аналізу.

The article analyzes the dynamics of the availability and condition of fixed assets at Ukrainian enterprises, reveals the negative trends associated with the management of the formation, use and reproduction of fixed assets. Based on the processing of educational and scientific literature, scientists' approaches to the definition of "accounting and analytical support" are systematized and the place and role of accounting and analysis functions in the system of management of fixed assets of the enterprise are determined. It is established that effective management of fixed assets of the enterprise is possible provided that timely and reliable information support generated by the accounting and analytical systems of the enterprise is formed. In order to ensure the promptness of making managerial decisions on the use and reproduction of fixed assets, the company proposed a mechanism for the formation of accounting and analytical support based on the separation and justification of information and communication links between accounting and economic analysis systems.

Ключові слова: обліково-аналітичне забезпечення, обліково-аналітична інформація, інформаційне забезпечення, основні засоби, основні фонди, необоротні активи.

Key words: accounting and analytical support, accounting and analytical information, information support, fixed assets, non-negotiable assets.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

В умовах економіки ринкового типу перед вітчизняними підприємствами гостро постає проблема підвищення ефективності управління основними засобами, вирішення якої сприятиме формуванню передумов для успішного здійснення виробничо-господарської діяльності. Однією із складових управлінського механізму

підприємства є система бухгалтерського обліку, яка поряд з аналітичною системою покликана генерувати повне, достовірне та адекватне потребам менеджменту інформаційне забезпечення для обґрунтування, розробки, прийняття та реалізації рішень, спрямованих на підвищення раціональності використання основних засобів.

Ефективність управління процесами формування, використання та відтворення основних засобів корелює з рівнем організації обліково-аналітичного процесу на підприємстві та якісними характеристиками вихідної управлінської інформації. З огляду на зазначене, теоретичним, організаційно-методичним та практичним аспектам бухгалтерського обліку та економічного аналізу операцій з основними засобами необхідно приділяти особливу увагу. Водночас облікові дані через формування підприємствами часто необґрунтованої облікової політики в частині визначення методів, способів та процедур відображення в обліку та звітності відомостей про основні засоби є інформаційно знеціненими, що обмежує користувачів в проведених аналітичних дослідженнях. Крім того, епізодичний та несистематичний підхід до проведення економічного аналізу, характерний для більшості підприємств, та недостатня кваліфікація фахівців значно знецінюють якісні параметри вихідної аналітичної інформації, що негативно позначається на дієвості управлінських рішень.

З огляду на вищенаведене, одним із основних напрямів підвищення ефективності фінансово-господарської діяльності підприємств є оптимізація управління процесами формування, використання та відтворення основних засобів, яке має відбуватися одночасно з удосконаленням організаційно-методичних та практичних положень бухгалтерського обліку та економічного аналізу.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ

Теоретичні, організаційно-методичні та практичні аспекти формування обліково-аналітичного забезпечення управління діяльністю підприємства загалом, та основними засобами зокрема, стали об'єктом наукових досліджень вітчизняних і зарубіжних вчених-економістів, зокрема: Х. Андерсона, О. Брадула, С. Голова, В. Дерія, Д. Колдуела; М. Кужельного, Є. Мниха, Б. Нідлз, В. Палія, Н. Правдюк, М. Пушкаря, М. Реслер, Я. Соколова та ін. [1—16]. Віддаючи належне науковим доробкам вчених-економістів у дослідженні бухгалтерського обліку та економічного аналізу операцій з основними засобами, необхідно відзначити, що окремі аспекти, пов'язані з організацією та методикою формування обліково-аналітичної інформації для потреб управління основними засобами підприємства залишаються недостатньо вивченими, потребують систематизації та вдосконалення.

МЕТА ДОСЛІДЖЕННЯ

Метою дослідження є обґрунтування теоретико-практичних аспектів та розробка підходів, спрямованих на удосконалення механізму формування обліково-аналітичної інформації для потреб управління основними засобами підприємства.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Забезпечення поступального економічного розвитку потребує принципово нових підходів до управління основними засобами. Стан та ефективність використання основних засобів визначають конкурентні позиції підприємства на ринку, а їх склад і структура його можливості відносно виробничого процесу. Основні засоби, займаючи значну питому вагу в структурі активів підприємства, відіграють ключову роль в забезпеченні успішності діяльності господарюючого суб'єкта. Реалізація політики, спрямованої на

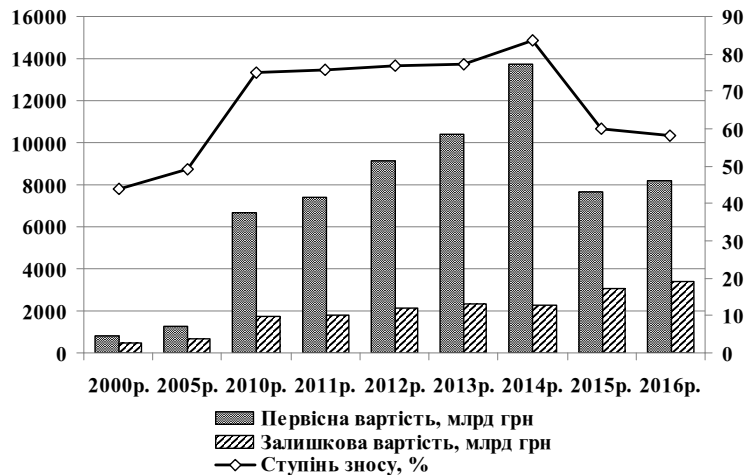

Рис. 1. Динаміка наявності та стану основних засобів на вітчизняних підприємствах у 2010–2016 рр.

Джерело: сформовано автором за даними Державної служби статистики України [7].

нарошування та оновлення основних засобів, забезпечує підвищення рівня механізації виробничих процесів і продуктивності праці виробничого персоналу.

Сьогодні на вітчизняних підприємствах склалася несприятлива ситуація щодо рівня технічного забезпечення виробничого процесу та ефективності використання засобів праці. Це пов'язано передусім із високим рівнем фізичного та морального зносу основних засобів, що обумовлює загальну потребу в оновленні та модернізації наявних засобів виробництва (табл. 1).

З рисунка 1 видно, що рівень зносу основних засобів в Україні набув критичних значень, а їх первісна вартість протягом останніх років має тенденцію до зменшення. Так, у 2016 р. первісна вартість основних засобів становила 8177,4 млрд грн, що на 5574,7 млрд грн або на 62,8% менше порівняно з 2013 р. При цьому варто відзначити, що залишкова вартість засобів виробництва навпаки за останніх п'ять років зросла із 1780,0 до 3428,9 млрд грн або на 92,6%. Рівень зносу основних засобів за аналізований період зріс із 43,7 до 58,1%, що свідчить про погіршення технічного стану засобів праці та відповідно низьку їх продуктивність.

Різке зростання залишкової вартості основних засобів та рівня їх придатності у 2015–2016 рр., на жаль, не свідчить про значне покращення технічного стану та нарошування виробничого потенціалу окремими суб'єктами господарювання, а пояснюється утворенням ПАТ "Українська залізниця", в результаті якого була проведена переоцінка майна 49 підприємств та установ залізничного транспорту, що вносилося до статутного капіталу новоствореного державного акціонерного товариства [12]. При оцінюванні консалтинговими агенціями застосовувались різні підходи до визначення вартості майна залізничних підприємств, що суттєво ускладнюють розуміння реального майнового стану ПАТ "Українська залізниця". Крім того, фахівці вказують на некоректність оцінки рівня фізичного та морального зносу окремих об'єктів основних засобів акціонерного товариства [9, с. 48—54]. На підтвердження цього наведемо динаміку вартості основних засобів на підприємствах України в розрізі видів економічної діяльності (табл. 1).

Через значне зношення основних засобів посилюється технічна та технологічна відсталість вітчизняних підприємств. Відтворення основних засобів на підприємствах може відбуватися за рахунок валових капітальних інвестицій, які будуть спрямовані на створення, придбан-

Таблиця 1. Вартість основних засобів України за видами економічної діяльності у 2000–2016 рр., млрд грн

№ з/п	Вид економічної діяльності	Рік								
		2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
1	Сільське, лісове та рибне господарство	97,5	76,0	113,4	118,0	137,6	156,0	171,4	210,2	270,5
2	Промисловість	285,3	456,7	1101,2	1116,4	1603,6	1749,1	1937,8	3842,5	3073,0
3	Будівництво	15,5	24,7	63,1	65,3	75,5	82,6	64,4	62,1	72,8
4	Оптова та роздрібна торгівля	19,6	36,7	106,3	123,4	138,1	123,0	125,5	135,4	175,4
5	Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	113,4	184,3	3816,1	4620,9	5634,7	6403,3	9752,9	1418,3	1562,1
6	Фінансова та страхова діяльність	6,5	15,4	54,7	5,8	39,7	57,0	49,7	51,2	71,0
7	Державне управління й оборона	34,2	34,9	51,0	4,5	4,7	0,4	0,4	0,6	0,6
8	Освіта	45,3	51,6	72,5	3,0	3,1	3,2	3,1	3,1	3,6
9	Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	21,6	38,7	62,4	12,3	13,4	14,0	11,1	12,9	21,2
10	Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	15,2	20,9	270,2	50,1	56,8	24,7	23,0	23,6	20,9
11	Інші види діяльності	174,5	336,1	938,1	1277,3	1440,7	1787,9	1612,8	1881,5	2906,3
12	Разом	828,8	1276,2	6648,9	7397,0	9148,0	10401,3	13752,1	7641,4	8177,4

Джерело: сформовано автором за даними Державної служби статистики України [7].

ня та поліпшення основних засобів [3, с. 914]. Нівелювати вплив загрозливих для стабільності виробничо-господарської діяльності підприємств чинників зовнішнього та внутрішнього характеру можна за рахунок розробки та практичного втілення ефективної системи управління основними засобами.

Під управлінням основними засобами необхідно розуміти процес розробки, прийняття та реалізації управлінських рішень, а також контроль за їх виконанням щодо формування, використання та відтворення основних виробничих фондів підприємства. При цьому ефективність управлінської системи буде залежати головним чином від якості інформаційної бази, яка є результатом синергії двох компонентів: зовнішнього та внутрішнього інформаційно-забезпечення.

Незважаючи на те, що дані зовнішнього середовища не розкривають кількісно-якісного стану основних засобів підприємства, інтенсивність та ефективність їх використання, вони мають опосередкований вплив на процес їх формування, використання та відтворення через систему нормативно-правових актів. Крім того, не потрібно недооцінювати інші джерела зовнішнього інформаційного середовища, до якого відносять макроекономічні показники, результати маркетингових досліджень, тенденції кон'юнктури ринку тощо.

Не заперечуючи ціннісну значущість даних зовнішнього середовища, слід зауважити, що прийняття управлінських рішень стосовно формування та використання основних засобів підприємства ґрунтується здебільшого на внутрішньому інформаційному забезпеченні, основу якого формує дві функції управління — облік та аналіз. Учені зазначають, що на сучасному етапі економічного розвитку облікова та аналітична інформація є найважливішим елементом системи управління господарською діяльністю, яка покликана створювати умови для досягнення корпоративних цілей і завдань, що використовуються на різних рівнях управління підприємством [14, с. 306].

Основний масив інформації в системі обліково-аналітичного забезпечення управління основними засобами формує бухгалтерський облік, який, як вважає М. Кужельний, є основою, ядром інформаційного забезпечення, у його системі формується біля 80% усього обсягу інформації про діяльність підприємства [4, с. 21].

Американський інститут присяжних бухгалтерів ще в 1970 р. заявив, що функція обліку забезпечення інформацією про діяльність господарського суб'єкта з метою її використання для прийняття управлінських рішень [6, с. 12]. А. Файоль, досліджуючи роль облікової функції управління, зазначав, що облік — це орган зору підприємства, даючи йому можливість знати, які результати досягнуті та куди воно йде [15, с. 11]. М. Пушкар констатує: "облік є частиною загальної інформаційної системи, яка перетворює первинні дані, зафіксовані в документах, у продукт для управління" [13, с. 59].

Б. Нідлз зазначає, що бухгалтер у сучасних умовах повинен задовольняти інформаційні потреби як внутрішніх, так і зовнішніх користувачів. Вчений переконалий, що бухгалтерський облік не є "метою в собі", а є системою, яка забезпечує вимірювання, обробку та передавання інформації про відповідний господарюючий суб'єкт, що дає змогу користувачам приймати обґрунтовані рішення при виборі альтернативних варіантів використання обмежених ресурсів у процесі управління діяльністю підприємства [6, с. 12—13]. На підтвердження вищевказаного писали В. Палій та Я. Соколов: "мета бухгалтерського обліку — управління господарськими процесами; його зміст — інформація про факти господарської діяльності і його робоча функція — спостереження, вимірювання, класифікація, узагальнення й передавання інформації" [8, с. 23]. На думку вчених-обліковців, мета лежить поза бухгалтерським обліком, вона дається йому [8, с. 24].

Повна, адекватна та достовірна інформація про наявність та рух основних засобів, їх технічний стан, витрати на формування й відтворення, інтенсивність та ефективність використання — це ті дані, на основі яких мають обґрунтовуватися стратегії та прийматися оперативні рішення у сфері управління основними засобами підприємств. Роль такого генератора інформації для потреб управління, крім бухгалтерського обліку, виконує система економічного аналізу.

Проведення аналітичних досліджень має орієнтувати на досягнення якісно змістовних знань, використання яких при реалізації управлінських рішень помітно знижує ризик невизначеності. При цьому рівень інформаційного забезпечення має корелювати з дієвістю управлінських рішень: чим вищі якісні параметри інформації, тим кращі можливості менеджерів підготувати оптимальні рішення.

На думку О. Брадула, аналіз є "головним інформаційно утворюючим елементом системи управління" [1, с. 64]. Однак, незважаючи на це, сучасний стан аналітичного забезпечення далеко не повною мірою відповідає вимогам ефективного менеджменту. Аналіз здебільшого є ретроспективним, увесь арсенал методичних засобів і прийомів спрямовується на встановлення причин та наслідків минулих подій, тоді як функція передбачення розвинена недостатньо. Аналітично-дослідницький процес має бути націлений не тільки на оцінку й декларування сучасного стану та ефективності використання основних засобів як результату раніше прийнятих рішень, а бути перспективним, стратегічно орієнтованим, спрямованим на розробку рекомендацій і пошук оптимальних рішень в умовах мінливої соціально-економічної ситуації [11, с. 59].

Дослідження сучасного стану аналітичної роботи на вітчизняних підприємствах вказує на її недосконалість як на організаційному, так і на методичному та технічному рівнях. Фактично керівництво ігнорує проведення аналітичних досліджень, значно недооцінює роль аналітичної функції в управлінні. На підприємствах здебільшого взагалі відсутні підрозділи та штатні посади, які б займалися аналітичною обробкою даних (облікових, статистичних, планових тощо) для забезпечення інформаційних запитів управлінського персоналу. Функціональні обов'язки аналітиків часто покладаються на працівників планово-економічного відділу, бухгалтера або інших службовців, які не мають спеціальної освіти. Поза всяким сумнівом непрофесійність підходу до організації й проведення аналітичної роботи позначаються на інформаційній цінності вихідних аналітичних даних [11, с. 143—144].

Недосконалість організаційно-методичних засад аналізу стану та ефективності використання основних засобів можна пояснити нерозумінням важливості аналітичного забезпечення при прийнятті управлінських рішень, а також додатковими витратами на утримання висококваліфікованих спеціалістів, необхідних для проведення непростих і водночас важливих досліджень. Втім ми переконані, що економічний ефект від рішень, прийнятих на основі науково опрацьованої та систематизованої інформації, буде непорівнянним із економією фонду оплати праці.

Вчені, які ґрунтовно досліджували прикладні питання економічного аналізу, вказують на те, що критичний стан в організації аналітичної роботи простежується на більшості вітчизняних промислових підприємствах. Зокрема дослідники виділяють низку проблемних аспектів в організації та проведенні аналітичних робіт, а саме: викривлення інформаційного забезпечення економічного аналізу; несистематичне проведення економічного аналізу і недостатня кваліфікація фахівців; незрозумілість отриманих у процесі дослідження результатів через недостатність методичних матеріалів та невикористання інформаційних технологій при здійсненні аналізу; відсутність проведення економічного аналізу за різними напрямками; неврахування нових аналітичних об'єктів для його повноцінного здійснення [2, с. 4].

Виходячи з наведеного вище, слід зазначити, що під обліково-аналітичним забезпеченням управління основними засобами необхідно розглядати процес поєднання інформаційних потоків, що генеруються бухгалтерським обліком та економічним аналізом з метою формування належних даних для прийняття управлінських рішень, спрямованих на ефективне використання виробничого потенціалу підприємства.

Формування ефективної системи обліково-аналітичного забезпечення управління основними засобами підприємства передбачає послідовне виконання таких завдань:

— забезпечення повноти та своєчасності відображення в обліковій системі підприємства операцій з формування, використання та відтворення основних засобів;

— визначення системи аналітичних показників для оцінки стану, інтенсивності та ефективності використання основних засобів підприємства;

— формування механізму систематизації та узагальнення необхідної для потреб управління основними засобами підприємства даних бухгалтерського обліку та методики їх наступної трансформації в аналітичну інформацію;

— розробка та апробація заходів, спрямованих на підвищення рівня ефективності використання основних засобів, а також порядку здійснення контролю за їх виконанням.

Для формування ефективної системи обліково-аналітичного забезпечення управління основними засобами підприємства необхідно достеменно з'ясувати порядок реєстрації, узагальнення та представлення менеджерам інформації щодо діяльності підприємства для підготовки та обґрунтування ними управлінських рішень [10, с. 58].

Основою інформаційної бази управління основними засобами підприємства є дані бухгалтерського обліку, на підставі яких здійснюється аналіз стану та ефективності використання засобів виробництва. Облікова система є першоджерелом створення інформаційного поля для реалізації усіх інших функцій управління. Дані бухгалтерського обліку, що використовуються в процесі прийняття управлінських рішень, представлені звітною інформацією, а також відомостями за аналітичними та синтетичними рахунками, на яких акумулюється інформація про основні засоби підприємства [10, с. 58].

Важливою функцією управління підприємством є економічний аналіз, за допомогою якого осмислюється інформація про факти господарського життя, на його основі розробляються та обґрунтовуються управлінські рішення. За допомогою інструментарію економічного аналізу облікова інформація трансформується в аналітичну. В процесі проведення аналізу стану та ефективності використання основних засобів застосовується увесь арсенал методичних прийомів, однак найбільш поширеним та інформаційно містким є коефіцієнтний аналіз, який на основі розрахунку співвідношення абсолютних величин, характеризує різні аспекти формування, використання та відтворення основних засобів підприємства (рис. 2).

Розрахунок наведеної системи аналітичних показників дає змогу:

1) оцінити ступінь забезпеченості підприємства основними засобами за окремими видами машин, механізмів, обладнання, приміщень та місцями їх експлуатації; рівень забезпечення планових потреб у засобах виробництва; виявити резерви підвищення ефективності використання основних засобів на основі оптимізації їхньої структури;

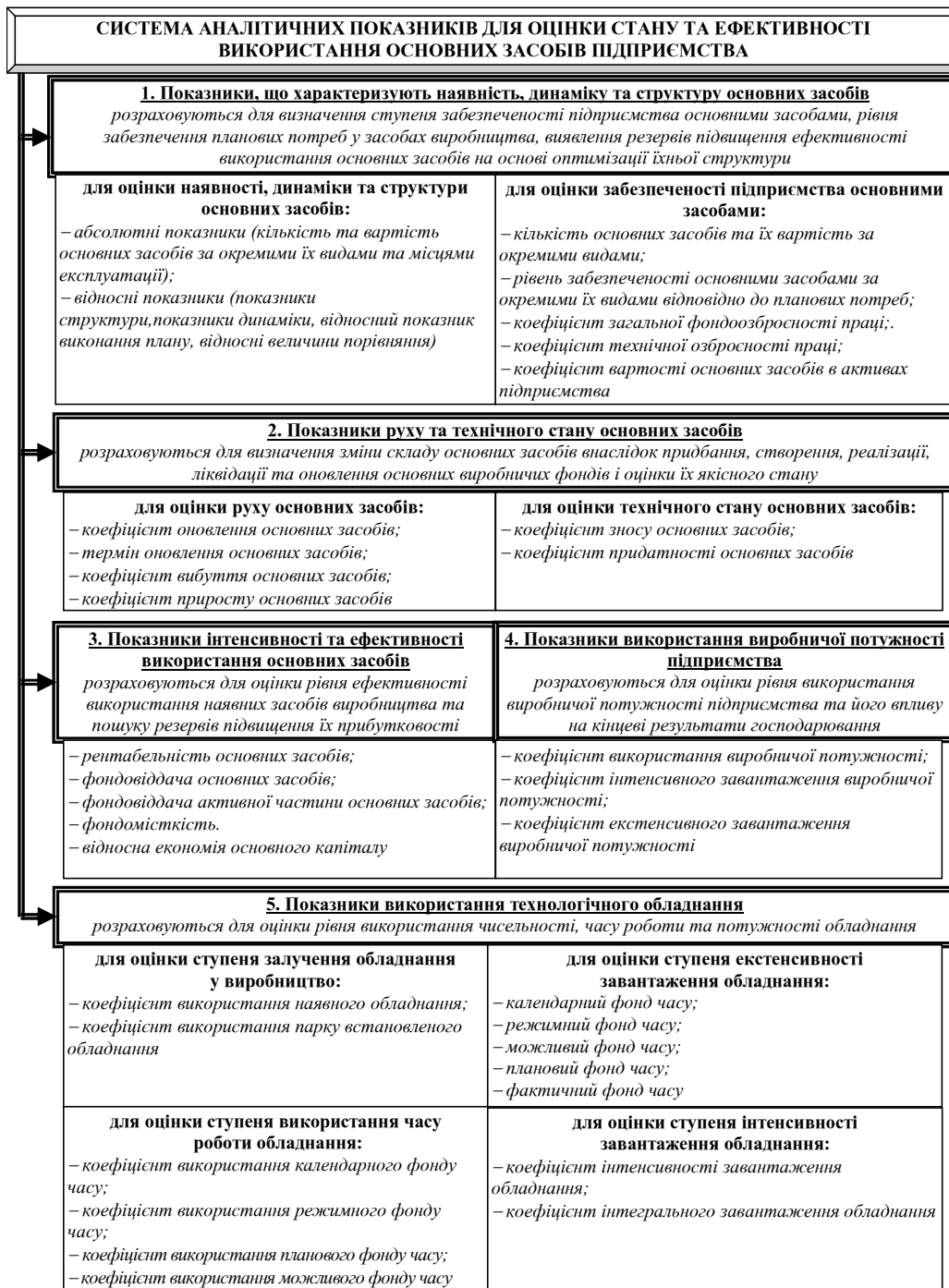
2) визначити зміни у складі та структурі основних засобів внаслідок придбання, створення, реалізації, ліквідації та оновлення основних виробничих фондів та оцінити їх технічний стан;

3) визначити рівень інтенсивності використання засобів виробництва та виявити резерви підвищення ефективності їх використання;

4) оцінити рівень використання виробничої потужності підприємства та його вплив на кінцеві результати фінансово-господарської діяльності підприємства;

5) визначити рівень екстенсивності та інтенсивності завантаження обладнання; оцінити ступінь залучення обладнання у виробництво та ступінь використання часу роботи обладнання.

Основою для проведення аналітичних розрахунків є достовірне обліково-інформаційне забезпечення, яке

Рис. 2. Система аналітичних показників для оцінки стану, інтенсивності та ефективності використання основних засобів підприємства

Джерело: систематизовано автором.

представляється через систему науково опрацьованих, структурованих відомостей про факти господарського життя підприємства. За оцінками вчених, в інформаційно-забезпеченні економічного аналізу головну роль відіграє саме бухгалтерський облік. Близько 70% всієї економічної інформації для проведення аналітичних досліджень генерується обліковою системою підприємства [16, с. 7].

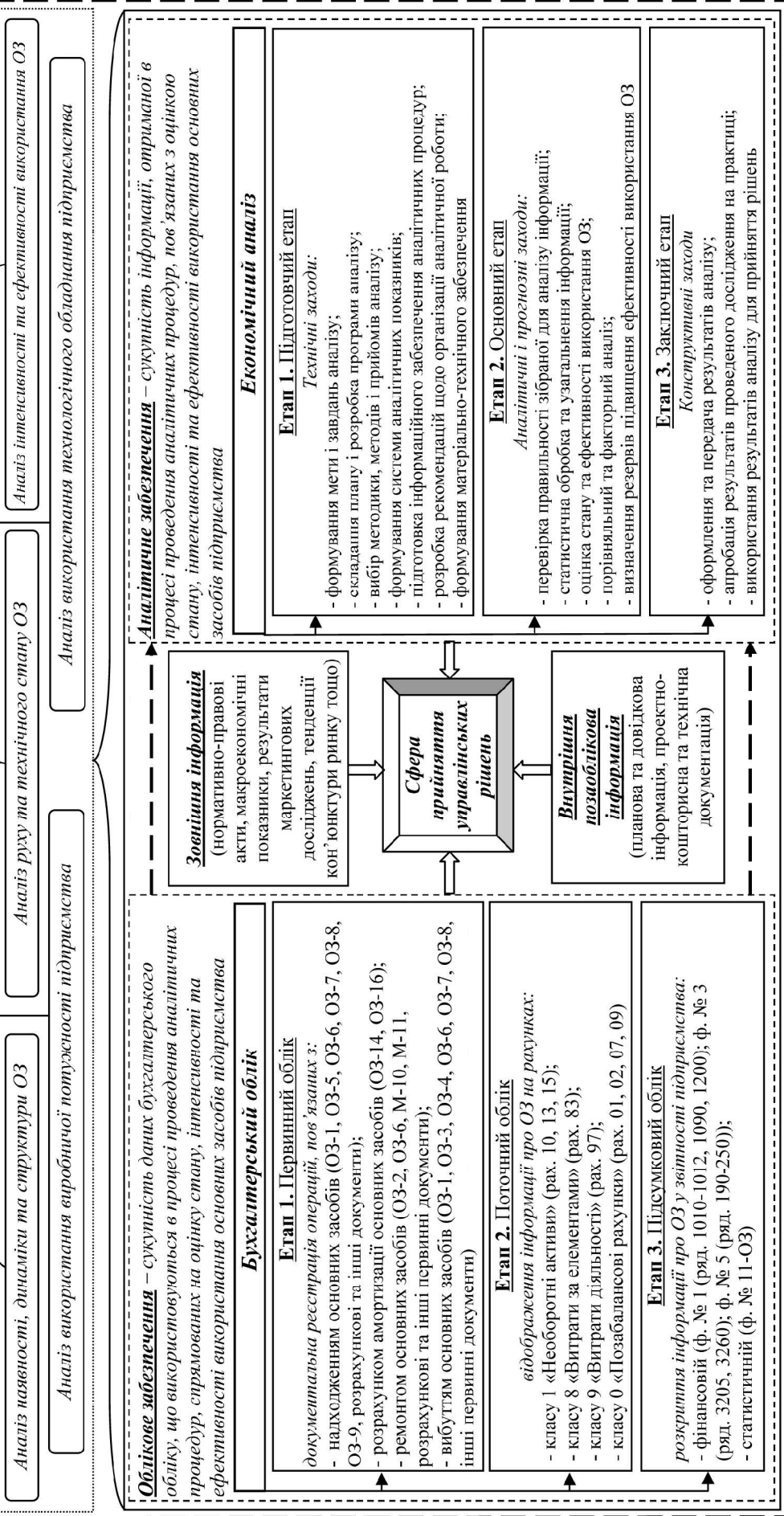
Таким чином, механізм формування інформаційного забезпечення управління основними засобами підприємства повинно охоплювати облікову й аналітичну системи з притаманними їм внутрішньосистемними та позасистемними зв'язками, в межах яких генерується економічна

інформація для прийняття управлінських рішень, спрямованих на ефективне використання засобів виробництва (рис. 3).

Розробка механізму формування інформаційного забезпечення управління сприятиме формуванню своєчасних та достовірних відомостей про стан та ефективність використання основних засобів підприємства через чіткий розподіл функціональних обов'язків між структурними підрозділами та працівниками підприємства, що у свою чергу забезпечить оперативність та дієвість прийнятих управлінських рішень. Лише за такої ситуації підприємство здатне буде забезпечувати достатній рівень прибутковості та рентабельності капіта-

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ОСНОВНИМИ ЗАСОБАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Аналіз стану, інтенсивності використання основних засобів (ОЗ) підприємства

Рис. 3. Механізм формування обліково-аналітичного забезпечення управління основними засобами підприємства

Джерело: розроблено автором.

лу, реалізувати тактичні та стратегічні цілі діяльності, а також бути конкурентоспроможним в умовах ринкової економіки.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Ефективне управління основними засобами підприємства потребує налагодженої системи обліково-аналітичного забезпечення, здатної своєчасно формувати достовірну інформацію про стан, інтенсивність та ефективність використання засобів виробництва. Адже управлінські рішення, прийняті на основі неактуальної та обмеженої інформації, можуть не тільки не принести бажаного ефекту, а й деструктивно вплинути на хід виробничого процесу. На вирішення цієї проблеми запропоновано механізм формування інформаційного забезпечення про основні засоби підприємства, що передбачає поєднання інформаційних потоків, які генеруються обліковою та аналітичною системами та спрямовані на задоволення інформаційних потреб менеджменту підприємства.

Література:

- Брадул О.М. Обліково-аналітичне забезпечення менеджменту корпорацій: монографія / О.М. Брадул. — К.: КНТЕУ, 2009. — 356 с.
- Дерій В. Проблеми теорії науки, методики й організації навчання і практики економічного аналізу / В. Дерій // Бухгалтерський облік і аудит. — 2014. — № 6. — С. 3—11.
- Ковальчук Н.О. Аналіз стану основних засобів на підприємствах України / Н.О. Ковальчук, Т.А. Побіжан / Молодий вчений. — 2017. — № 10 (50). — С. 910—914.
- Кужельний М.В. Теорія бухгалтерського обліку: підручник / М.В. Кужельний, В.Г. Лінник. — К.: КНЕУ, 2001. — 534 с.
- Мних Є. Ефективність інтегрованих обліково-аналітичних систем / Є. Мних // Вісник КНЕУ. — 2013. — № 1. — С. 109—116.
- Нидлз Б. Принципи бухгалтерського учета / Б. Нидлз, Х. Андерсон, Д. Колдуэлл; пер. с англ.; под ред. Я. В. Соколова. — 2-е изд., стереотип. — М.: Финансы и статистика, 2004. — 496 с.
- Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
- Палий В.Ф. АСУ і проблеми теорії бухгалтерського учета: учеб. пособие / В.Ф. Палий, Я.В. Соколов. — М.: Финансы и статистика, 1981. — 224 с.
- Пилипенко О.В. Формування ПАТ "Українська залізниця": аналіз майнового та фінансового стану / О.В. Пилипенко, Е.О. Соколова // Вісник економіки транспорту і промисловості. — 2016. — № 53. — С. 46—54.
- Правдюк Н.Л. Обліково-аналітичне забезпечення управління прибутком підприємства / Н.Л. Правдюк // Облік і фінанси. — 2015. — № 4 (70). — С. 53—60.
- Правдюк Н.Л. Трудові ресурси підприємств: обліково-аналітичне забезпечення управління: монографія / Н.Л. Правдюк, В.В. Покинчереда. — Вінниця: ПП "ТД "Едельвейс і К", 2016. — 248 с.
- Про утворення публічного акціонерного товариства "Українська залізниця": Постанова Кабінету Міністрів України від 25.06.2014 № 200 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>.
- Пушкар М.С. Креативний облік (створення інформації для менеджерів): монографія / М.С. Пушкар. — Тернопіль: Арт-бланш, 2006. — 334 с.
- Реслер М.В. Значення обліку та аналізу як складових частин обліково-аналітичного механізму / М.В. Реслер // Економічний аналіз: Збірник наукових праць кафедри економічного аналізу ТНЕУ; гол. ред. С.І. Шкарабан. — Тернопіль: ТНЕУ, 2010. — Вип. 6. — С. 306—308.
- Управление — это наука и искусство / А. Файоль, Г. Эмерсон, Ф. Тэйлор, Г. Форд. — М.: Республика, 1992. — 351 с.
- Черниш С.С. Економічний аналіз: навч. посібник / С.С. Черниш. — К.: ЦУЛ, 2010. — 312 с.

References:

- Bradul, O.M. (2009), *Oblikovo-analitychne zabezpechennia menedzhmentu korporatsij* [Accounting and analytical support for corporations management], KNUTE, Kyiv, Ukraine.
- Derij, V. (2014), "Problems of the theory of science, methodology and organization of training and practice of economic analysis", *Bukhhalters'kyj oblik i audit*, vol. 6, pp. 3—11.
- Koval'chuk, N.O. and Pobizhan, T.A. (2017), "Analysis of the state of fixed assets at Ukrainian enterprises", *Molodyj vchenyj*, vol. 10 (50), pp. 910—914.
- Kuzhel'nyj, M.V. and Linnyk, V.H. (2001), *Teoriia bukhalters'koho obliku* [Theory of accounting], KNEU, Kyiv, Ukraine.
- Mnykh, Ye. (2013), "Efficiency of integrated accounting and analytical systems", *Visnyk KNEU*, vol. 1, pp. 109—116.
- Nidlz, B. Anderson, B. and Koldujell D. (2004), *Principy buhgalterskogo ucheta* [Principles of Accounting], 2nd ed, Finansy i statistika, Moscow, Russia.
- State Statistics Service of Ukraine (2018), available at: <http://www.ukrstat.gov.ua> (Accessed 09 Aug 2018).
- Palij, V.F. and Sokolov, Ja.V. (1981), *ASU i problemy teorii buhgalterskogo ucheta* [ACS and problems of accounting theory], *Finansy i statistika*, Moscow, Russia.
- Pylypenko, O.V. and Sokolova, E.O. (2016), "Formation of Ukrainian Railways PJSC: analysis of property and financial condition", *Visnyk ekonomiky transportu i promyslovosti*, vol. 53, pp. 46—54.
- Pravdiuk, N.L. (2015), "[Accounting and Analytical Support for Company Profit Management]", *Oblik i finansy*, vol. 4 (70), pp. 53—60.
- Pravdiuk, N.L. and Pokynchereda, V.V. (2016), *Trudovi resursy pidpriemstv: oblikovo-analitychne zabezpechennia upravlinnia* [Labor resources of enterprises: accounting and analytical management support], PP "TD "Edel'veys i K", Vinnytsia, Ukraine.
- Cabinet of Ministers of Ukraine (2014), "Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine "About the formation of a public joint stock company "Ukrainian Railway", available at: <http://zakon.rada.gov.ua> (Accessed 08 August 2018).
- Pushkar, M.S. (2006), *Kreatyvnyj oblik (stvorennia informatsii dlia menedzheriv)*, [Creative Accounting (Creating Information for Managers)], Kart-blansh, Ternopil', Ukraine.
- Resler, M.V. (2010), "The value of accounting and analysis as components of the accounting and analytical mechanism", *Ekonomichnyj analiz*, vol. 6, pp. 306—308.
- Fajol', A. Jemerson, G. Tjejlor, F. and Ford, G. (1992), *Upravlenie — jeto nauka i iskusstvo* [Management is a science and an art], Respublika, Moscow, Russia.
- Chernysh, S.S. (2010), *Ekonomichnyj analiz* [Economic analysis], TsUL, Kyiv, Ukraine.

Стаття надійшла до редакції 10.08.2018 р.